

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliarvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno CCCXIV. ad annum CCCXLVI.

Parisiis, 1644

Canones Concilii Laodicensi. Ex interpretatione Dionysii Exigui.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15072

ANNO
CHRISTI

Ἡ πρῶτη κειμένη διαθήκη, ταῦτα. Εὐ-
αγγέλια τέσσαρα, καὶ Ματθαῖον, καὶ
Μάρκον, καὶ Λουκᾶν, καὶ Ἰωάννην.
Πράξεις ἀποστόλων. Ἐπιστολαὶ κα-
θολικαὶ ἑπτὰ, οὕτως· Ἰακώβου μία,
Πέτρου δύο, Ἰωάννου τρεῖς, Ἰούδα
μία. Ἐπιστολαὶ Παύλου δεκά τέσσαρες·
πρὸς Ῥωμαίους μία, πρὸς Κοριν-
θίους δύο, πρὸς Γαλάτας μία, πρὸς
Ἐφεσίους μία, πρὸς Φιλιππησίους
μία, πρὸς Κολοσσαίους μία, πρὸς
Θεσσαλονικεῖς δύο, πρὸς Ἑβραίους
μία, πρὸς Τιμόθεον δύο, πρὸς Τί-
τον μία, πρὸς Φιλήμονα μία.

tem testamenti hæc : Euange-
lia quatuor, secundum Mat-
thæum, secundum Marcum, se-
cundum Lucam, secundum Io-
annem. Actus Apostolorum. E-
pistolæ Catholicæ septem, vi-
delicet Iacobi vna, Petri duæ,
Ioannis tres, Iudæ vna. Epi-
stolæ Pauli quatuordecim : Ad
Romanos vna, ad Corinthios
duæ, ad Galatas vna, ad Ephe-
sios vna, ad Philippenfes vna, ad
Colossenfes vna, ad Theffaloni-
censes duæ, ad Hebræos vna, ad
Timotheum duæ, ad Titum v-
na, ad Philemonem vna.

CANONES CONCILII LAODICENI.

Ex interpretatione Dionysii Exigui.

TITVLI CANONVM.

I. De bigamis.	XII. De Episcopalibus ordinatio-
nibus.
II. De his qui pro diuersis erratis
penitentiam feruentius exegerunt.	XIII. Iudicio multitudinis ordi-
nationes fieri non debere.
III. Quod non oporteat ad clerum
statim post baptisma promoueri.	XIV. Ad alias parochias culo-
gias, quæ oblata sunt, minime
destinandas.
IV. De tempore ordinationum.	XV. De his qui debeant in ambo-
ne, id est, in pulpito psallere.
V. Vt hi qui sacrario seruiunt, v-
suras non exigant.	XVI. De lectionibus, quæ debeant
Sabbatis recenseri.
VI. De hereticis intrantibus in
Ecclesias, vel basilicas martyrum.	XVII. Quod interstitium psalmo-
rum debeat in Sabbatis fieri.
VII. De his qui ad Ecclesias ab
hereticis veniunt.	XVIII. De precibus nona & ve-
spæra celebrandis.
VIII. De his qui ad hereticorum spe-
luncas causa orationis accedunt.	XIX. De precibus post homilias, id
est, post sermones habitos ad po-
pulum, proferendis. Et de his
quos intra sacrarium communi-
care conueniat.
IX. De his qui cum hereticis nu-
ptiarum copula iunguntur.	XX. De honore quem presbyteris
XI. Non congruere, presbyteras in
mulieribus * ordinare.	

*ordinari.

Concil. Tom. 2.

N

- diaconi, & diaconis hi qui sunt
ipsis inferiores, debeant exhibere.
- XXI. Quod subdiaconi a diacono,
id est, a sacrario vel secretario
sint remoti.
- XXII. Subdiaconos cum orariis as-
sistere non debere.
- XXIII. Lectores cantoresque cum
orariis agere suum officium non
debere.
- XXIV. Quod nullus Ecclesiasti-
corum in tabernis comedere de-
beat.
- XXV. Quod subdiaconi non de-
beant benedicere, vel benedictio-
nem tribuere.
- XXVI. De exorcistis, qui non sunt
ab Episcopis ordinati.
- XXVII. Quod de conuiujs, qua
ex agape fiunt, escarum partes
accipi non debeant.
- XXVIII. In Ecclesijs prandia fie-
ri non debere.
- XXIX. De Christianis, qui sab-
batizare, vel iuxta quemdam
modum iudaizare noscuntur.
- XXX. De viris cum mulieribus
lauacra celebrantibus.
- XXXI. De his qui cum hareticis
iungunt fœdera nuptiarum.
- XXXII. Ab hareticis eulogias
accipere non debere.
- XXXIII. De schismaticis.
- XXXIV. De martyribus hareti-
corum.
- XXXV. De his qui angelos colunt.
- XXXVI. De his qui incanta-
tionibus vel phylacterijs vtun-
tur.
- XXXVII. De his qui ab hareticis
vel Iudæis festiuitatis eorum do-
na suscipiunt.
- XXXVIII. De Christianis, qui
Iudæorum azyma comedunt.
- XXXIX. De Christianis celebrã-
tibus festa gentilium.
- XLI. De Episcopis, qui eas que fi-
unt, euocationes ad Synodum
* vitant.
- XLII. Quod sine literis ministerio
sacro seruientes proficisci non de-
beant.
- XLIII. Quod præter Episcopum
clericus proficisci non debeat.
- XLIII. Vt subdiaconi ad ostia
perseuerent.
- XLIV. Vt ad sacrarium mulieres
non introeant.
- XLV. De his qui circa mediam se-
ptimanam ad baptismum veniunt.
- LXVI. De redditione fidei bap-
tizandorum.
- XLVII. De his qui in agitudine
baptizantur.
- XLVIII. Vt post baptismum chris-
ma detur.
- XLIX. Oblationes offerri in qua-
dragesima non oportere.
- L. Non debere ieiunium solui in
quinta feria maioris * septimana.
- LI. Non debere in diebus ieiunio-
rum commemorationes marty-
rum fieri.
- LII. Vt natalitia vel nuptia in
quadragesima non fiant.
- LIII. Vt in Christianorum non
saltetur nuptiis.
- LIV. Non licere clericis, ludicris
spectaculis interesse.
- LV. Non congruere penitus Chri-
stianis, comessationibus interesse.
- LVI. Non licere presbyteris introi-
re ad altare priusquam ingredia-
tur Episcopus.
- LVII. Qui in agris vel possessioni-
bus debeant ordinari.
- LVIII. Oblationes offerri in do-
mibus non oportere.
- LIX. Quæ psallere vel legere in Ec-
clesia conueniat.

ANNO
CHRISTI

* vetans

* hebdo-
made

CANONES.

SANCTA Synodus, quæ apud Laodiceam Phrygiæ Pacatianæ conuenit ex diuersis regionibus Asiæ, definitiones exposuit Ecclesiasticas, quæ subter annexæ sunt.

I.

De his qui secundum Ecclesiasticam regulam libere ac legitime secundis nuptiis iuncti sunt, nec occulte nuptiarum copulam fecerunt, oportet, vt paruo tempore transacto, vacent orationibus & ieiuniis; quibus etiam, iuxta indulgentiam, communionem reddi decreuimus.

II.

De his qui diuersis facinoribus peccauerunt, & perseuerantes in oratione confessionis & pœnitentiæ, conuersionem a malis habuere perfectam, pro qualitate delicti, talibus pœnitentiæ tempus impensum, propter clementiam & bonitatem Dei communio concedatur.

III.

De his qui nuper sunt illuminati baptisate, quod eos in sacerdotali non conueniat ordine promoueri.

IV.

Quod non oporteat ordinationes sub conspectu audientium celebrari.

V.

Quod non oporteat sacerdotes & clericos fenerantes, vsuras, vel quæ dicuntur * fescupla, id est, summam capitis, & dimidium summæ percipere.

Dist. 46.
Non licet
fener.

* al. fescupla

Concil. Tom. 2.

N ij

VI.

Quod hæretici non permittendi sint ingredi in domum, in hæresi permanentes.

VII.

De his qui ab hæreticis conuertuntur, id est, Nouatianis, aut Photinianis, aut Tessaradecatitibus, siue baptizati sint illi, seu catechumeni, non ante suscipiantur, quam omnes hæreses anathematizent, & præcipue illam qua detinebantur. Et tunc demum hi, qui apud eos dicebantur fideles, nostræ doceantur fidei symbolum; & vncti sancto christi, sic mysteriis communicent sacrosanctis.

VIII.

De his qui conuertuntur ab hæresi, quæ dicitur Cataphrygarum, & si in clero qui apud eos esse creditur, fuerint, & si maximi nominentur, hos sub omni diligentia ab Episcopis Ecclesiæ vel presbyteris instrui & baptizari conueniet.

IX.

Quod non permittantur Ecclesiastici ad hæreticorum cœmeteria, vel ad ea quæ ab eis martyria appellantur, orationis causa vel sanitatis accedere: sed huiusmodi, si fideles fuerint, certo tempore communionem priuari: pœnitentes autem, & confitentes se deliquisse, conuenit suscipi.

X.

Quod non oporteat indifferenter Ecclesiasticos fœdere nuptiarum hæreticis suis filios filiarumque coniungere.

XI.

Quod non oporteat eas, quæ dicuntur presby-

ANNO CHRISTI ...
teræ vel præidentes, in Ecclesiis ordinari.

XII.

Vt Episcopi iudicio Metropolitanorum & eorum Episcoporum, qui circumcirca sunt, prouehantur ad Ecclesiasticam potestatem; hi videlicet, qui plurimo tempore probantur tam verbo fidei, quam rectæ conuersationis exemplo.

XIII.

Quod non sit permittendum turbis electiones eorum facere, qui sunt ad sacerdotiũ prouehendi.

XIV.

Quod sancta nullo modo, causa eulogiarum tempore Paschalis festi, ad alias parochias debeant destinari.

XV.

Quod non oporteat amplius, præter eos qui regulariter cantores existunt, qui & de codice cantunt, alios in pulpitem conscendere, & in Ecclesia psallere.

XVI.

Quod in Sabbatis euangelia cum aliis scripturis legi conueniat.

XVII.

Quod in conuentu fidelium nequaquam psalmos continuare conueniat, sed per interuallum, id est, per psalmos singulos recēseri debeant lectiones.

XVIII.

Quod idipsum officium precum & nona & vespera semper debeat exhiberi.

XIX.

Quod oporteat seorsum primum post allocu-

N ij

tiones Episcoporum, orationes super catechumenos celebrari; & postquam catechumeni egressi fuerint, super eos qui sunt in pœnitentia, precem fieri. His etiam accedentibus ad manum sacerdotis, & discedentibus, tres orationes consummari fidelium: ita vt prima quidem sub silentio, secunda vero & tertia per exclamationes solitas expleantur; & ita demum pacem sibi inuicem dabunt. Et postquam dederit Episcopus presbyteris osculum pacis, tunc laici sibi tribuent; & ita sancta celebrabitur oblatio. Solis autem ministerio sacro deditis ad altare ingredi, & communicare ibidem liceat.

XX.

Dist. 91.
Nō oport.
Et in Con-
cil. Aga-
then. c. 66.

Quod non oporteat diaconum coram presbytero sedere, sed iussione presbyteri sedeat. Similiter autem & diaconis honor habeatur ab obsequentibus, id est, a subdiaconis & omnibus clericis.

XXI.

Dist. 25.
Nō oport.
Et in Con-
cil. Aga-
then. c. 66.

Quod non oporteat subdiaconos habere locum in diaconico, & Dominica vasa contingere.

XXII.

Dist. 23.
Ministrum
non oport.
Ibid.

Quod non oporteat subdiaconum vti orario, nec ostia derelinquere.

XXIII.

Dist. 44.
Non oport.
tet cle.

Quod non oporteat lectores aut cantores orariis vti, & ita legere, vel psallere.

XXIV.

Quod non oporteat sacro ministerio deditos, a presbyteris vsque ad diaconos, & reliquum

ANNO
CHRISTI

Ecclesiasticum ordinem, id est, vsque ad subdiaconos, lectores, cantores, exorcistas & ostiarios, & ex numero continentium & monachorum, ingredi tabernas.

XXV.

Quod non oporteat subdiaconos panem dare, vel calicem benedicere.

Dist. 93.
Non oportet diaconos.

XXVI.

Quod hi qui non sunt ab Episcopis ordinati, tam in Ecclesiis quam in domibus exorcizare non possint.

Dist. 69.
Non oportet exorcizare.

XXVII.

Quod non oporteat sacro ministerio deditos, clericos, aut laicos ad agapen vocatos, ciborum partes accipere, propterea quod hinc Ecclesiastico ordini fiat iniuria.

Dist. 42.
Non oportet ministros alt.

XXVIII.

Quod non oporteat in domiciliis diuinis, id est, in Ecclesiis conuiuia, quæ vocantur agapæ, fieri, nec intra domum Dei comedere, vel accubitus sternere.

Dist. 41.
Non oportet in basilicis.

XXIX.

Quod non oporteat Christianos iudaizare, & otiari in Sabbato, sed operari eos in eodem die. Præferentes autem in veneratione Dominicum diem (si vacare voluerint) vt Christiani hoc faciant. Quod si reperti fuerint iudaizare, anathema sint a Christo.

XXX.

Quod non oporteat sacris officiis deditos, aut clericos, aut continentibus, vel omnem laicum Christi-

Dist. 87.
Non oportet ministros.
Et in Aga-

then. Con- cil. cap. 67.

Christianum, lauacra cum mulieribus celebrare, quia hæc apud gentes reprehensio prima est.

ANNO CHRISTI ...

XXXI.

Quod non oporteat cum hæreticis vniuersis nuptiarum fœdera celebrare, nec eis filios dare vel filias, sed magis accipere, si tamen Christianos se fieri promittant.

XXXII.

1. q. 1. Non oportet hæreticorum bened.

Quod non oporteat ab hæreticis eulogias accipere, quia sunt maledictiones potius quam benedictiones.

XXXIII.

Quod non oporteat cum hæreticis aut schismaticis pariter orare.

XXXIV.

Quod omnem Christianum non oporteat deserere martyrem Christi, & ire ad pseudomartyres, id est, hæreticorum, & quos ipsos constet hæreticos exitisse. Hi namque sunt alienati a Deo. Sint igitur anathema, qui ad tales accefferint.

XXXV.

Quod non oporteat Ecclesiam Dei relinquere, & abire, atque * angelos nominare, & congregationes facere; quæ interdicta noscuntur. Si quis igitur inuentus fuerit huic occultæ idololatriæ feruens, sit anathema, quia derelinquit Dominum nostrum Iesum Christum filium Dei, & se idololatriæ tradidit.

XXXVI.

26. quest. 5. Non oportet sac. & in Agathen.

Quod non oporteat sacris officiis deditos vel clericos, magos aut incantatores existere, aut facere

ANNO CHRISTI ... cere phylacteria, quæ animarum suarum vincula comprobantur. Eos autem qui his vtuntur, ab Ecclesia pelli præcipimus. Concilio cap. 68.

XXXVII.

Quod non oporteat a Iudæis vel hæreticis quæ mittuntur munera festiua suscipere, nec cum eis festa celebrare.

XXXVIII.

Quod non oporteat azyma a Iudæis accipere, & communicare impietatibus eorum.

XXXIX.

Quod non oporteat cum gentilibus festa celebrare, & communicare prauitatibus eorum qui sine Deo sunt.

XLI.

Quod non oporteat Episcopos ad Synodum vocatos omnino contemnere, sed protinus ire, & docere vel discere ea quæ ad correctionem Ecclesiæ vel reliquarum pertinent rerum. Seipsum vero, qui contempserit, accusauit: nisi forte per ægritudinem ire non possit. Dist. 18. Non oportet vocatos.

XLI.

Quod non oporteat sacerdotem vel clericum sine literis proficisci Canonicis. De conf. dist. 5. Non oportet min.

XLII.

Quod non oporteat sacerdotem vel clericum præter iussionem sui proficisci Pontificis.

XLIII.

Quod non oporteat subdiaconos, saltem paululum, ianuas deserere, & orationi vacare.

XLIV.

Quod non oporteat mulieres ingredi ad altare, Concil. Tom. 2.

○

nec ea contingere, quæ virorum officiis deputata sunt. ANNO CHRISTI

XLV.

De confe.
distinct. 4.
Baptizan.
opor.

Quod non oporteat ad baptisma quemquam post duas quadragesimæ hebdomadas admitti.

XLVI.

Quod oporteat eos qui ad baptisma veniunt, fidem discere, & quinta feria septimanæ maioris Episcopo aut presbyteris reddere.

XLVII.

Quod oporteat eos qui in ægritudine percipiunt baptisma, postquam conualuerint, fidem perdiscere, & scire cuius muneris participes facti sint.

XLVIII.

Quod oporteat eos qui baptizantur, post laucrum chrisma Ecclesiæ accipere, & regni Christi participes inueniri.

XLIX.

De confe.
dist. 3. Non
opor. ini.

Quod non oporteat in quadragesima panem benedictum offerri, nisi in Sabbato & Dominica.

L.

Quod non oporteat in quadragesima, in vltimæ septimanæ quinta feria ieiunium soluere, totamque quadragesimam sine veneratione transire; magisque conueniat omnem quadragesimam districto venerari ieiunio.

L I.

33. quest. 4.
Non licet
in 40.
Sed non
sub nomine
Concilii
Laodiceni,
sed Martini
Papæ.

Quod non oporteat in quadragesima martyrum natalitia celebrari, sed eorum sancta commemoratio in diebus Sabbatorum & Dominicarum fieri conueniat.

ANNO
CHRISTI
...

LII.

Quod non oporteat in quadragesima aut nuptias aut natalitia celebrari.

31. quæst. 4.
Non oportet in 40.
aut

LIII.

Quod non oporteat Christianos euntes ad nuptias, plaudere vel saltare, sed venerabiliter cœnare vel prandere, sicut Christianos decet.

LIV.

Quod non oporteat sacerdotes aut clericos quibuscumque spectaculis in scenis aut in nuptiis interesse, sed antequam thymelici ingrediantur, exurgere eos conuenit, atque inde discedere.

id est, tibicines,

LV.

Quod non oporteat sacerdotes aut clericos ex collatis vel commissaliis conuiuia celebrare. Hoc autem nec laicis posse congruere.

Dist. 44.
Non oportet.

LVI.

Quod non oporteat presbyteros ante processionem Episcopi introire sacrarium & sedere, sed cum Episcopo debent ingredi, vel in subselliis sedere; nisi forsitan infirmitate detineatur aut proficiatur Episcopus.

Dist. 95.
Non oportet presbyteros ante.

LVII.

Quod non oporteat in villulis vel in agris Episcopus constitui, sed visitatores. Verumtamen iam pridem constituti nihil faciant præter conscientiam Episcopi ciuitatis. Similiter & presbyteri præter consilium Episcopi nihil agant.

Dist. 80.
Non debere in vicis & in

LVIII.

Quod non oporteat in domibus oblationes celebrari ab Episcopis vel presbyteris.

Concil. Tom. 2.

O ij

Quod non oporteat plebeios psalmos in Ecclesia cantare, nec libros præter Canonem legi, sed solum sacra volumina noui testamenti vel veteris.

CANONES
CONCILII LAODICENI,

Ex interpretatione Isidori Mercatoris.

TITVLI CANONVM.

I. De bigamis.	XVI. Vt sanctum euangelium Sabbatis legatur.
II. De his qui diuersorum peccatorum lapsus incurrunt.	XVII. Psalmos sparsim non licere confundi.
III. De neophytis non promouendis ad sacerdotium.	XVIII. De orationibus quotidianis.
IV. Non licere coram catechumenis clericos fieri.	XIX. De ordine orationum catechumenorum atque fidelium, & communionem.
V. Non licere clericis usuram vel fescupla accipere.	XX. De disciplina atque modestia clericorum.
VI. Non debere hereticos, in hæresi permanentes, in Ecclesiam ingredi.	XXI. De ministerio subdiaconorum.
VII. De Nouatianis & Quarto-decimanis.	XXII. De ministris, ut oratio non utantur.
VIII. De Cataphrygis ad Ecclesiam venientibus.	XXIII. Quoniam non oportet lectores vel psalmistas oratio uti, & sic legere.
IX. Non debere Catholicos in ea qua martyria sua heretici dicunt, intrare.	XXIV. De lectoribus & psalmistis, ut tabernacula non intrent.
X. Non debere Catholicam hereticorum matrimonio sociari.	XXV. Non licet ministris panem dare, aut calicem benedicere.
XI. De catechumenis Ecclesia.	XXVI. De exorcistis.
XII. De ordinandis Episcopis cum consilio Metropolitanæ & finitimorum Episcoporum.	XXVII. Non debere clericos siue laicos ad agapen vocatos, paries tollere.
XIII. Non licere populo ministros altaris eligere.	XXVIII. Non licere in Ecclesia accubitus sternere, vel agapen facere.
XIV. Sanctas oblationes pro eulogis in festiuitate Paschali ad alias parochias non debere transmitti.	XXIX. Non debere Christianos sabbatizare.
XV. De psalmistis.	XXX. Nulli Christiano licere, cum